

Iz celega sveta.

Predrzní tatovi. V Londonu je vlomila tatinska tolpa v eno zlatarno ter odnesla za 250.000 kron zlatnine. Prodreti so morali tri zidove, predno so prišli v zlatarno. Po odhodu so tam pustili mnogo vlomilnega orožja ter tudi sveder, ki ga goni elektrika, s katerim so prevrtali kovano kaso.

Svinjska sreča. Nekje na Nemškem je vrgla svinja 22 mladih, ki so vsi živi! Ravno isti kmet je imel pred leti svinjo, ki je imela 17 mladih! Pač prava: „svinjska sreča“!

Prebivalstvo Tripolitanijske. V glavnem mestu bivše turške vlade, v Tripolisu, so našli popis prebivalstva Tripolitanijske iz leta 1911. Popis obsega vse dežele, izvzemši Fezzan. Najbolj obljubena je pokrajina Nanihi Arba. Ta pokrajina šteje 52.325 prebivalcev. Najmanj obljubena je pokrajina Ulzda. Mohamedanskega prebivalstva je v Tripolitanijski 508.321; moških 261.327, ženskih 237.154. Židov je 14.282, kristjanov 2746.

Kača v šoli. V Tuzli-Radi v Bosni je prišla v šolsko sobo strupena kača. Pičila je 17 otrok. Trije so umrli, druge so rešili. Učitelj je bil zbežal, ko je zagledal kačo.

Grozne posledice obsodbe. Žena posestnika Sekelija v Satmaru na Ogrskem, je bila pred sodiščem zaradi neke malenkosti obsojena na tri dni zapora. Ko se je žena poslavljala, da bi nastopila kazen, je zadela kap njenega moža. Sina je stvar tako razburila, da si je prerezal žile in da so ga prenesli umirajočega v bolnišnico. Obupana žena se je nato obesila.

Praznoverstvo. V Giulia na Ogrskem je žena Molnar dala na nasvet neke ciganke svojo triletno renjenko v peč za kruh, da bi zdravilo, ki je je zapisal zdravnik, bolje učinkovalo. Navzlic temu, da je otrok vpil in klical na pomoč, ga praznoverna žena ni hotela prej vzeti iz peči, da je dobil smrtno-nevarne opekline.

Novi ogromni topovi za bojne ladje. V Kruppovih tovarnah na Nemškem so izdelali dva nova ladijska topova, ki prekašata po svoji velikosti celo velike topove severoameriških Zedinjenih držav. Novi Kruppovi topovi imajo 20 metrov dolge cevi. Najbolj tehta okroglo 750 kilogramov ter ima 315 kilogramov smodnika. Novi ogromni top strelja v daljavo 32 kilometrov. Koliko moč ima tak top, si lahko predstavljamo, ako premislimo, da je krogla iz tega topa prebila jekleno ploščo, debelo 1354 milimetrov.

Grozen čin norca. Grozna nesreča se je dogodila v Kladnem. 27letni slaboumi sin nekega delavca, po imenu Vaclav Hausmann, je bil do pred kratkim v deželni norišnici, potem izročen v oskrbo staršem, je prezeval v odsotnosti staršev spečemu 10letnemu bratu Jožetu z nožem vrat, na kar je planil na svojo 16letno sestro Ano, ki je tudi še spala. Dekle se je zbudilo, začelo se braniti in klicati na pomoč. Prihiteli so na pomoč sosedje, ki so jo osvobodili, na kar so slaboumnega brata oddali zopet v norišnico.

Most se je podrł. V občini Buioreni na Rumunskem se je dne 5. aprila pripetila velika nesreča. Ko je šlo več romarjev čez most čez reko Olto, se je most

naenkrat podrł. 24 romarjev, med temi mnogo žensk in otrok, je padlo v vodo. Izvlekli so 13 mrtvih. Tudi dva moža, ki sta prišla na pomoč, sta utonila.

Koliko je katoličanov na svetu. V Evropi je 188 milijonov 577.000 katoličanov in 106 milijonov luteranov. V Ameriki katoličanov 87 milijonov 615 tisoč, luteranov 70 milijonov 869 tisoč. V Aziji katoličanov 12 milijonov 661 tisoč, luteranov 2 milijona 355 tisoč. V Afriki katoličanov 2 milijona 690 tisoč, luteranov 2 milijona 635 tisoč. V Avstraliji katoličanov 1 milijon 244 tisoč, luteranov 3 milijone 997 tisoč. Na celim svetu je 292 milijonov 787 tisoč katoličanov in 186 milijonov 55 tisoč luteranov. Vseh ljudi na svetu pa je 1561 milijonov, med temi je 618 milijonov kristjanov (katoličanov, luteranov in pravoslavnikov). Med kristjani je skoraj polovica katoličanov. Mohamedancev je 200 milijonov, budistov tudi 200 milijonov. V primeri z drugimi verami je torej katoliška vera najmočnejša po številu in tudi po notranji moči. Zmaguje vedno bolj na svetu. Če pri nas odpadajo suhe veje, nič zato.

Med igro ubit. Na vasi v Vinjici pri Šmarjeti na Kranjskem so se igrali domači fantje, med njimi tudi Anton Kalčič in Ciril Vrščaj. S Kalčičem sta se spoprijela in ga je zadnji vrgel, potem pa zbežal. Vrščaj se pobere, zgrabi kamen in ga vrže Kalčiču v glavo tako močno, da mu je na temenici prebil glavo. Nezavesten se je zgrudil na tla in so ga prepeljali v bolnišnico ter je malo upati, da okreva. Vrščaj je neznan kam pobegnil.

Katoličanov na Kitajskem se baje obetajo pod novo republikansko vlado boljši časi. Predsednik Ju-anšikaj je sprejel v avdijenci apostolskega vikarja v Pekingu zelo priščno ter se ob tej priliki dal poučiti o dosedanjem delu in številu kristjanov na Kitajskem. Končno je izjavil, da se bo varovala pod novo vlado največja verska svoboda ter da bodo vsi državni in vojaški uradi dostopni vsem državljanom ne glede na njihovo versko prepričanje.

Klobuk za 4000 mark. V Londonu občudujejo že več časa klobuk, ki vzbuja veliko zanimanje, kajti to žensko pokrivalo ne velja nič manj kot 4000 mark. Vendar pa ta klobuk ni prepleten z zlatom ali biseri, temveč je čisto priprost slamnik, čegar edini okras je par krasnih Nojevih peres. Ta klobuk je last indijske princezinje Pretive. In ta Indijka, ki je srečna lastnica klobuka za 4000 mark, bo dala v bodoče še mnogo zaslužiti evropskim modistinjam, kajti ona je nevesta velikega angleškega tovarnarja Lionela Manderja.

Egiptovski rabelj Ahmaoni in njegove žrtve. Nedavno je umrl egiptovski rabelj Ahmaoni. Tekom svojega 15letnega službovanja je obesil 576 oseb. O njem se govori, da je z naravnost satansko hladnokrvnostjo stavljal svojim žrtvam vrv okoli vratu in da ni nikdar kazal najmanjšega sledu sočutja. Vlada mu je plačala za vsako usmrčenje po pet egiptovskih funtov, tako, da je za svoje rabeljske posle prejel skupno 58 tisoč kron. Ahmaoni je imel poleg tega lep postranski dohodek od svojega posestva in od tega, da je prodajal obleke usmrčenih in vrvi, na katerih so viseli. Arabske ženske so bile vedno njegove najboljše odjemalke, ker one v svojem praznoverju pripisujejo neko posebno moč tem vrvem. Ker je Ahmaoni

njega koraka. Podoba njegove bledolične, globoko užaljene matere se je pojavila v njegovem sru — ustrašil se je zahteve, da naj odpade od vere...

Toda kruta misel, da mu pravzaprav ne preostaja nobena volitev, da mu velja odločni: „Ali—ali!“ da podleže strašni bedi, če odpodi od sebe priliko, katera se mu ravno kar nudi, ta misel je zmagala, skušnjavec je premagal nesrečnega.

In on — je podpisal.

V.

Dasiravno žena trgovčeva še ni vedela ničesar o pogubonosnem sklepu svojega sina, je zadostovalo že to, kar je izvedela, da jo je pokopalo v globoko žalost.

Neka strašna slutnja, da Leopold ne bo uničil samo svoje prihodnosti, temveč da se bo izneveril vsemu, kar mu je bilo dosedaj sveto in častljivo, se je porodila v njej ter jo napolnila z nepopisno bridkostjo.

Predno se je napotila proti domu, da bi nesla svojemu možu žalostno novico, stopila je v ogromno, prekrasno stolnico, koje veličanski stolp, veličastno znamenje glavnega mesta, dviga svoj orjaški prst proti nebu. V božjem hramu se nahaja kapela, v kateri sleherni uro dneva klečijo pobožni vsakega spola in stanu, vtopljeni v gorečo molitev pred rajskomilim kipom Marijinim. Koliko stisk in nadlog, koliko tajnih srčnih bridkosti, se tukaj zaupa milosti polni Materi božji. Koliko trpečih sre prosi tukaj za priprošnjo Ono, ki je tolažnica žalujočih.

Tu pače uboga mati na kolena ter toži tudi svoje preveliko gorje nebeski Kraljici. Kako goreče je molila za svojega izgubljenega sina! Kako priščno je klicala ona, od bolesti do smrti izmučena mati, Mater Gospodovo na pomoč v svoji stiski! In ko se je končno dvignila od tal, uprla je še en otožen pogled v podobo milosti ter se poslovila od nje z vzdihom:

„Ne zapusti me, o Marija! Spomni se mojega nesrečnega otroka, presveta Devica in božja Mati!“

„Lahko si prihraniš pripovedovanje o dogodku!“ zaklical je gospodar Zdolski proti svoji ženi, ko je stopila v sobo. „Jaz vem že vse. Leopold je pisal. Tukaj, beri sama.“

sicer dobro živel, se je tako odebelil, da je od prevelike debelosti umrl. Njegov naslednik je postal njegov najstarejši sin, o katerem pravijo, da je podedoval od očeta vse njegove ostale lastnosti. Novi rabelj je imel že priliko, da pokaže svojo sposobnost povodom usmrčenja dveh zločincev v Zagazigu in mu je bilo izdano spričevalo, da je sijajno opravil svoje delo.

Strašna vročina v Tripolisu. Vihar puščave, „samum“, strašno divja na Tripolitanskem. Vročina je znašala dne 14. t. m. 88 stopinj Celzija opoldne, zjutraj pa že 56 stopinj. Peščeni oblaki so tako gosti, da se vidi komaj 20 korakov daleč. Čeravno so Italijani navajeni vročini, vendar jih je mnogo po tej vročini zbolelo in umrlo.

Svojo lastno sestro zaigral. V Mladenovcu na Srbskem so igrali kmetje na semnju s kockami. Kmet Jagodinac je izgubil ves svoj denar. Njegov nasprotnik je pozval Jagodinaca, naj igra z njim za svojo omoženo sestro. Za slučaj izgube je ta stavil 20.000 dinarjev. Jagodinac je izgubil tudi to igro, na kar je „srečni igralec“ odpeljal sestro Jagodinčevu.

Kaj zmore na Ogrskem -- grof? Znano je, kako je lansko leto ukazal ustaviti grof Tisza neki vlak. Hotel je potovati v Budimpešto, a je došel prekasno na kolodvor. Vlak je bil že odšel. Tisza pa je zahteval od službujočega uradnika, da naj vlak takoj ustavi in pokliče nazaj na postajo, kar seveda uradnik ni hotel storiti, pač pa je storil to eden izmed asistentov. Takrat je dvignilo mnogo prahu po vsem Ogrskem to postopanje grofa Tisze in ves demokratski tisk je zaradi tega ostro napadel oblastnega grofa. No, in sedaj je grof odgovoril vsem, ki so ga napadali, popolnoma po načinu madžarskih aristokratov. Izposloval je pri državni železnici, da je kaznovalo ravnateljstvo vse one, ki niso hoteli na njegovo besedo ustaviti vlaka. Železnica je kaznovala vlakovodjo in strojevodjo, ker nista hotela takoj ustaviti vlaka in se vrniti nazaj, za tem železniškega čuvaja, ki je zaprl rampo in ni pustil Tiszove kočije preko proge, ko je bil vlak že na kolodvoru, ker je pač tak predpis. Da pa je stvar še lepša, je imenovan dotični praktikant, ki je ustavil vlak, za uradnika, ter preskočil 2000 svojih tovarišev, ki bi morali biti imenovani prej kot on. Ako bi kak siromašen človek, ki bi se mu šlo za življenje in imetek, ustavil vlak, sedel bi po predpisih v ječi. A ko je grof Tisza proti predpisom ustavil vlak, so bili kaznovani vsi, ki so se branili, ustaviti vlak. Taka je mažarska vlada!

300 ljudi ponesrečilo. V mestu Harringtonu v Ameriki so praznovali katoličani dograditev novo sezidane cerkve. Pritožadveni slovesnosti je bilo navzočih na stotine vernikov. Naenkrat so se v cerkvi udrla tla in 300 ljudi je padlo v globočino. Izvlekli so iz razvalin dva mrtveca in več umirajočih oseb; 50 težko ranjenih so prenesli v bolnišnico. Pod razvalinami je pokopanih še 250 ljudi ter domnevajo, da jih je veliko število mrtvih. Ker so se udrla tla, se je podrł tudi velik lesen oder ob steni in se sesul na ponesrečence v kleti cerkve. Med ljudmi je nastal grozen nemir. Neposredno pred nesrečo je prišla v cerkev procesija vernikov s 15 duhovniki na čelu, in ko je prišel eden izmed duhovnikov pridigovati, se je zgodila nesreča.

In podal ji je neko pismo, katero je žena Ana odpirala s trepetajočimi rokami. Pismo je bilo naslovljeno na njo, oče je bil samo h koncu omenjen.

„Ljuba mati!“ Tako se je glasilo pismo: „Ne tuguje preveč za menoj. Ker se mi je podpora, ki sem jo potreboval za svoje študije, odtegnila, sem bil primoran, poiskati si drug poklic; dobil sem službo v neki tovarni v tistem češkem mestu, čegar ime kaže poštni pečat. Tako sem preskrbljen, čeravno ne odgovarja vašim in očetovim željam, a mi ni treba žrtvovati svojega prepričanja. Ne vznemirjajte sebe in ravno tako tudi ne mene s poizvedovanjem po meni ter se spominjajte brez nevolje vašega — Leopolda.“

Nista si takoj razkladala vsebine sinovega pisma. Ana je bila vsled potovanja in grenkih doživljanj zelo zmučena ter se počutila tako slabo, da je morala leči v posteljo.

Anton je moral najprej premagati svoje notranje razburjenje. Če se je žena žalostila in jo je napolnila globoka gnjev, pa se je moral mož bojevati z vso močjo zoper vedno rastočo jezo.

Zato se je premagoval ter čakal, da se mu pomirijo živci.

Se-le prihodnjega dne reče ženi:

Za tem tiči še nekaj drugega. Da hoče Leopold preprečiti vsako poizvedovanje po njem, to se mi zdi jako sumljivo. Ne samo iz kljubosti in trme hoče, da bi ga prepustila njegovi usodi, temveč on skuša tudi nekaj pred nama prikriti.“

„Tega se bojim tudi jaz!“ tožila je Ana. „In moja slutnja postaja tudi vedno bolj in bolj strahovita, tako, da sem čisto iz sebe. Počilo mi bo srce!“

„Ljuba Ana, to ne ravnaj pravično, da se daš preveč mučiti od svoje bolesti. Res je, da se skoro ne da prenesti, kar nama prizadene najin edini otrok, najino upanje in najina sreča dosedaj. Pomisli pa, da nimaš samo sina, ampak da imaš tudi moža, čegar gorje ne smeš množiti s prevelikim tugovanjem.“

„O Anton!“ vskliknila je žena. „Ko bi mogel ti zreti v moje srce, ne bi se čudil, ko bi jaz morala sedaj umreti. Je preveč!“

„Nič ni preveč, ljuba žena, kar nama nalaga Bog. Upajva na Gospoda tudi v najskrajnejši sili!“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Izgubljeni sin.

(Povest iz dijaškega življenja. Spisal Al. Leben)

(Dalje.)

„Kako to, gospod?“

„Jaz sem zaveznik nekega bogatega lastnika tovarne v nekem mestu na Severnem Češkem. Samo s kratko besedico „da“ si zagotovim krasno bodočnost.“

„Vi mi hočete torej preskrbeti kako službo v dotični tovarni? Kakšna pa bi bila ta služba?“

„Seveda primerna Vašemu znanju, služba uradnika. Ne smete si pa domišljevati, da boste preveč obremenjeni z delom, ali da bi opravljali delo, ki vam ne bi bilo po volji.“

„In ker smem upati, da vam je znano, v kakšnih razmerah se nahajam, mi ni treba veliko besedi, gre se za to, če vam kar tako brez pomisleka smem zaupati?“

„Dovolj, mladi gospod! Jaz pred vsem ne zahtevam od vas ničesar drugega, nego da privolite samo splošno. Vi lahko potujete potem sami tje ter se prepričate, če zaslužim vaše zaupanje.“

„Dobro, to hočem storiti! Toda —“

„Odvéč je govoriti dalje. To je pač samoočebi umevno, da dobite za potovanje potrebna sredstva. Dobite od mene tudi priporočilno pismo, s katerim se lastniku in ravnatelju tovarne predstavite. Le neko majhno uslugo bi si izprosil od vas.“

„In ta bi bila?“

„To pravzaprav ni nobena usluga, je le izjava, katero boste, sem prepričan, zelo radi dali, ker je le izraz Vašega lastnega naziranja.“

„Jaz naj torej —“

„Vi izjavite, da boste pristopili k luteranski veri. Zdaj vam ni treba storiti ničesar drugega, nego da napišete na ta-le list svoje cenjeno ime. Vse drugo se bo naredilo potem.“

Med tem je potegnil tujec iz žepa polo papirja ter ga položil pred Leopolda.

Za trenotek se je mladi Zdolski obotavljal. Njegov angel varih ga je svaril, naj ne stori tega zad-